

Vážení občané,

ještě než všichni otočíme onen pomyslný list v kalendáři, hodnotíme rok uplynulý a plánujeme ten nastávající. Nechci psát příliš o tom, co vše se v Novém Hrádku podařilo, ale důležité věci přesto zmíním. Téměř celý letošní rok nás provázela všemi očekávaná rekonstrukce páteřní komunikace v ulicích Rokolská a Náchodská, při které jsme opravili chodníky a část veřejného osvětlení. Nejen sokolové se dočkali generální opravy sokolovny a hasiči vybudovali sklad cvičebního materiálu, který slouží i jako důstojné zázemí pro akce na hasičském cvičišti. Zdařilé bylo i slavnostní odhalení opraveného pomníku v místní části Dlouhé – Rzy.

V příštím roce bude Správa a údržba silnic pokračovat v opravě silnice na Rokolský most. V rámci dotace ze Státního fondu životního prostředí se uskuteční zateplení a výměna oken v přístavbě ZŠ. Problémů je celá řada, ale věřte, že na základě diskuse s Vámi o nich víme a snažíme se je postupně vyřešit tak, aby se nám všem na Novém Hrádku žilo co nejlépe.

V čase končícího roku 2013 a začínajícího roku 2014 Vám přeji jménem svým i jménem celého zastupitelstva a pracovníků úřadu městyse klidné prožití adventu a celých vánočních svátků a do nového roku štěstí, zdraví, lásku, optimismus a hodně sil.

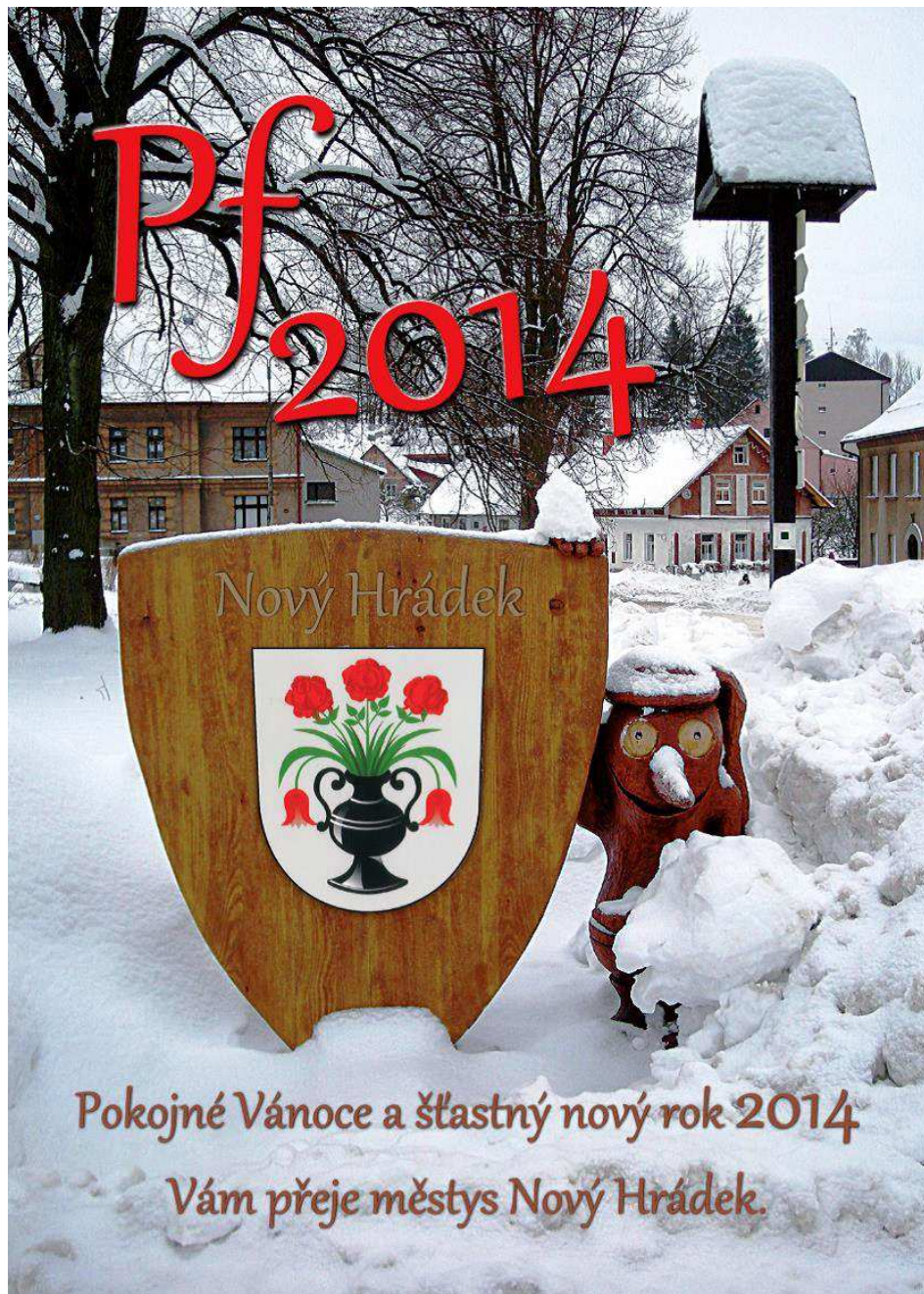
Zdeněk Drašnar, starosta

ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ MĚSTYSE NOVÝ HRÁDEK

4 / 2013

PROSINEC

zdarma

Krátce...

- 7. září proběhl na cvičišti místního požárního sboru 9. ročník soutěže v požárním sportu - **Primátor liga** - s názvem **O pohár starosty městyse**. Součetil rekordní počet družstev, celkem 30. Velmi úspěšné byly ženy, které obsadily 2. místo. Poprvé se využila v červenci postavená dřevěná budova skladu.
- 7. září **zemřel** ve věku 90let hudební skladatel, klavírní virtuos, pedagog a spisovatel **Ilja Hurník**.
- 12. září 2013 se akademický malíř **Vladimír Rocman dožil 90 let**. Výročí oslavil výstavami ze svého rozsáhlého díla v prostorách novoměstského zámku, v Galerii Zázvorka a v sále novoměstské knihovny. K shlédnutí byly jeho obrazy, kresby, grafika, ilustrace, obaly gramofonových desek i pohyblivé papírové vystřihovánky pro děti.
- 22. září v rámci 17. ročníku Orlicko-kladského varhanního festivalu na pozvání vedení městyse a farního úřadu vystoupil v místním kostele přední český varhaník a profesor pražské konzervatoře **Michal Novenko**. Krásně zahrál na nově opravené varhany.
- 29. září o posvícení uspořádali místní hasiči na svém cvičišti **drakiádu**. Dobrému nápadu svědčilo i pěkné větrné počasí a k nebi vylétly desítky pestrobarevných draků.
- 12. října se běžkyně na 400 metrů **Zuzana Hejnová** stala **nejlepší atletkou Evropy**.
- 18. října se uskutečnil v kině **Dětský bazar**. Zájemci mohli výhodně získat oblečení pro své děti.
- 25. a 26. října se konaly **předčasné volby do Poslanecké sněmovny**. Účast voličů v městyse byla 67,8 % (celostátní 59,4%).

Počet hlasů voličů: celkem 398,

KDU-ČSL	75 (18,8 %)
ANO 2011	70 (17,6 %)
KSČM	55 (13,8 %)
ČSSD	54 (13,6 %)
TOP 09	47 (11,8 %)
Úsvit Tomia Okamury	34 (8,5 %)
ODS	14 (3,5 %)
Strana svobodných občanů	13 (3,3 %)

Česká pirátská strana	11 (2,8 %)
Dělnická strana sociální spravedlnosti	9 (2,3 %)
Strana práv občanů ZEMANOVCI	7 (1,8 %)
Strana zelených	5 (1,3 %)
Změna	3 (0,8 %)
LEV 21 – Národní socialisté	1 (0,3 %)

- 28. října se konalo **Slavnostní odhalení opraveného pomníku obětem 2. světové války** v Novém Hrádku, Dlouhé - Rzy. Slavnost spojená s výstavou dobových dokumentů p. Miroslava Smoly, doplněná autentickými vzpomínkami pamětníka p. Lubomíra Hejzlara při občerstvení čajem a koláčky a vydání příležitostní brožurky **Nový Hrádek Dlouhé - Rzy** byly velmi důstojnou oslavou a těšily se zájmu široké veřejnosti.
- Poslední dny měsíce října **padaly teplotní rekordy** s teplotou přesahující 20 stupňů Celsia na polovině měřících míst za posledních 100 let a s maximem +23 stupňů v Českých Budějovicích.
- 31. října se dokončovalo **asfaltování Náchodské ulice**. Skončila 2. etapa opravy průjezdní silnice a od 1. listopadu byla po odstranění kolaudačních závad otevřena k volnému provozu. Stavba byla spolufinancována z evropských fondů a prováděla ji firma STRABAG.

- 9. listopadu byla Zuzana Hejnová, nejlepší atletka Evropy v roce 2013, po 13 za sebou následujících atletických vítězstvích, vyhlášena také **českou atletkou roku**.
- 9. listopadu zasáhl jihovýchodní Asii, zejména Filipiny, **supertajfun Haiyan**. Tento v historii čtvrtý nejsilnější tajfun s rychlostí až 350Km/hod připravil o život tisíce lidí a statisíce o přístřeší.
- 20. listopadu zemřel ve věku 76 let oblíbený a kultivovaný **zpěvák Ing. architekt Pavel Bobek**.
- 22. listopadu vystoupil v kině za značného zájmu diváků divadelní soubor **F. A. Šubert** z Dobrušky s úspěšnou komedií **Ale koukej vrátit to pyžamo!**
- 23. listopadu se v kině promítal nejnákladnější polský dokument **Jan Pavel II - hledal jsem vás**. Velmi kvalitní film o významné osobnosti polských i světových dějin shlédlo asi 20 diváků.
- 1. prosince, o 1. neděli adventní, se v kině promítalo **pásmo pohádek** pro děti. Po něm se za velkého zájmu občanů poprvé **rozzářil na náměstí vánoční strom**. U betléma vystoupily se svým pásmem děti základní a mateřské školy.

Demokritos: Malá dobrodininí v pravé chvíli mohou být těmi největšími.

Přeji vám všem sváteční dny naplněné láskou, pohodou a klidem. V novém roce ať vám především slouží dobré zdraví.

Anna Marková

Pomník od Masaryka už snad hyenám odolá

Když ministr zahraničí Jan Masaryk, syn prvního československého prezidenta T. G. Masaryka, odhaloval v roce 1947 pomník obětem 2. světové války v části Dlouhé - Rzy u Nového Hrádku, přišly davy lidí. Až nečekané obyvatel se dostavilo také v pondělí 28. října na odhalování obnoveného pomníku. Odhaloval se v historii už potřetí. Poničily ho totiž lidské hyeny, které z něho servaly bronzové části.

Pomník nechal v roce 1947 postavit Jan Masaryk a věnoval ho obětem nacistu kraje podorlického. Stojí totiž v místech, kde byl 6. května 1945 Němci zastřelen místní občan Hugo Vogel, když se před nimi snažil uprchnout. Je štěs-

tí, že Němci tehdy nepozabíjeli více místních obyvatel, k čemuž málem došlo. Pomník odhalili pamětníci Vladimír Smola, který fotografoval první odhalení piety v roce 1947, a Lubomír Hejzlar, který byl svědkem toho, co se na konci války v místě stalo. Ten také Novému Hrádku za obnovu poděkoval.

Památku požehnal novohrádecký farář František Hofman. Vyjádřil překvapení nad tím, kolik se na této akci sešlo lidí. Podle něj to svědčí o tom, že si jsou vědomi, že vyrůstají z nějaké minulosti a mají nějaké kořeny, což má památník také připomínat. Je to podle něj dobré si uvědomit zvláště v dnešní době, kdy lidé žijí jen přítomností a příliš se nezabývají tím, co bylo. Pomník má přítom lidem připomínat, co byl nacismus a válka, aby žili v pokoji, svornosti a řádu. „Ať zůstáváme věrni pravým hodnotám, které v národě byly a jsou," řekl farář.

Dojetí a slzy neskrývali pamětníci. Přijela totiž Marie Kovářová z Rovného, která je vnučkou na místě zastřeleného muže. Tehdy na konci války jí bylo čtrnáct let. „Byli jsme tu, když památník odhaloval Jan Masaryk. Pak nechali místní odlít desky a zase se to ztratilo, tak snad už to vydrží," řekla. Na Jana Masaryka vzpomněla jako na báječného muže. „Na stráni tady byla tribuna a on na

ni mluvil. Byla tam i Alice Masaryková. Mě tehdy bylo 16 roků," dodala Marie Kovářová.

Mrzelo ji, když pomník vandalové poničili stejně jako jejího bratra Bohumila Tomáše z Dobřan. Oba k němu totiž příležitostně jezdí pokládat květiny. Bohumil Tomáš sdělil, že tragédie tehdy rodinu hodně zasáhla. „Babička se utrápila, zemřela půl roku po dědečkovi, jak těžko to snášela. Bylo to smutné," vzpomněl Bohumil Tomáš. Prvně pomník podle něj poškodili esenbáci, kteří kovové části oloupali proto, že se jim nelíbilo jméno Masaryk. „Šel jsem tehdy za jednou novinářkou, jestli by o tom nenapsala, ale ta ode mě utekla," dodal Bohumil Tomáš.

Oba sourozenci odhalování památníku zažili už potřetí a je podle nich úžasné, že se obnova povedla. Přejí si, aby už žádný vandal památku nepoškodil. „Snad už to bylo naposledy, snad už to vydrží, protože ti lidé, to je hrozné," utěšoval je starosta Nového Hrádku Zdeněk Drašnar.

Zdevastovaný památník byl prvně zrenovován v roce 1990 za přispění místních občanů. V roce 2010 však neznámý pachatel odcizil z pomníku všechny tři bronzové desky a zároveň poškodil pískovcový blok. V letošním roce jej městys Nový Hrádek opravil. „Před třemi lety lidské hyeny pro trochu bronzu pomník zdevastovaly. Začali jsme na úřadu přemýšlet, jak toto pietní místo uvést opět do původního stavu. V tomto snažení jsme nebyli sami, několikrát nás navštívil rodák z nedalekého Zelinkova mlýna, pan Lubomír Hejzlar, a prosil nás o obnovu pomníku," uvedl při slavnosti Zdeněk Drašnar.

Městys podal žádost o dotaci na obnovu pomníku, což dnes stojí několik desítek tisíc korun, už vloni v lednu. Letos na jaře obdržel kladné vyjádření. Akademický sochař Pavel Doskočil pomník uvedl do stavu, jak vypadal v roce 1947 včetně původních nepřesností. „Nápomocí mu byly unikátní fotografie, které při slavnostním odhalení v roce 1947 pořídil pan Vladimír Smola," vysvětlil Zdeněk Drašnar.

Nová písmena odlil a do pískovcových destiček vsadil kovolijec Jindřich Janěček z Merklovic u Vamberka. „Téměř dobrodružné bylo vyhotovení přísahající ruky s textem Věrní zůstaneme. Na Praze 1, kde je velké množství podobných pomníčků, bylo domluveno sejmutí odlitku, ale ukázalo se, že naše ruka je větší. Z toho důvodu musela být sochařem vymodelována ruka nová. Tentokrát není z bronzu, ale z kvalitního dobarveného akrylátu a doufáme, že tak bude ušetřena nájezdům zlodějů," vylíčil starosta.

Sokolovna

Vážení spoluobčané. S velkým potěšením oznamuji všem, kteří jsou nějak spjati s Novým Hrádkem, že hlavní fáze rekonstrukce sokolovny se blíží ke zdárnému závěru. Stavební práce jsou již téměř hotové. V současné době se ladí finální detaily, zejména je to malování hlavního sálu a všech přilehlých místností, instalace podlah a vybavení. V pátek 20.12.2013 by měla projít budova sokolovny ko-
laudací.

Již teď je zřejmé, že objekt je velmi kvalitně zateplen. Od začátku listopadu je v provozu vytápění tepelným čerpadlem. I když prozatím nejsou instalovány hlavní vchodové dveře a zateplení ještě není úplně kompletní, je tepelná pohoda v sokolovně až neuvěřitelná, i když tepelné čerpadlo záměrně nepracuje na plný výkon.

Navzdory maximálnímu nasazení nebudeme bohužel schopni dokončit veškeré práce a sokolovna bude zpočátku v mírně omezeném provozním režimu. Zejména nebudeme schopni provést zakrytí radiátorů, nutné pro míčové hry a také podlaha hlavního sálu, která byla při rekonstrukci poškozena, bude opravena jen provizorně.

Dílo se daří díky pracovnímu nasazení, profesionalitě a iniciativě stavební firmy, projektantů a ostatních dílčích dodavatelů. Děkuji, prozatím neadresně, rovněž všem, kteří nezištně ve svém volném čase pomohli a pomáhají, ať už na organizovaných brigádách, finančně, nebo jakkoliv jinak. **Zároveň sděluji, že spoluúčast k dotaci ještě nemáme úplně pokrytou, takže nadále přijímáme dary a půjčky.** Také brigády budou probíhat, a to až do poslední chvíle.

Tímto mezníkem je Sokolský ples dne 11.1.2013, na který si Vás tímto dovoluji pozvat. Vstupenky budou k dispozici v předprodeji v obchodě paní Petry Příbylové. Další plesy Sboru dobrovolných hasičů, mysliveckého sdružení a Základní školy budou následovat. Po Sokolském plese bude budova se zmíněnými omezeními k dispozici pro cvičení a obvyklý provoz.

Slavnostní otevření sokolovny chystáme na období bezprostředně po ukončení zimní sezóny. Naší prioritou je, aby budova co nejdříve sloužila svému účelu. Organizačně velmi náročné slavnostní otevře-

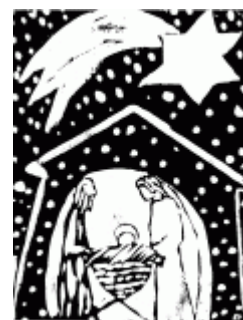
ní, ke kterému chceme přistoupit co nejzodpovědněji, s pozváním všech, kdo se ve větší míře podíleli na naší nové sokolovně, nejsme bohužel schopni v hektické časové tísní dříve zajistit. Věříme, že tento náš krok se setká s pochopením.

Letošní končící rok 2013 je podle mého názoru jedním z nejvýznamnějších v historii našeho městyse. Vždyť kromě zrekonstruované sokolovny máme zejména novou silnici včetně inženýrských sítí, opravené komunikace, rozšířenou lyžařskou sjezdovku a řadu dalších dílčích vylepšení.

Myslím, že mohu s klidným svědomím a s radostí konstatovat, že náš Nový Hrádek je opět o něco příjemnějším a krásnějším místem pro život.

Za T. J. Sokol starosta Jeronym Holý ml.

Několik slov z kostela k letošním Vánocům

Moji milí sousedé! Minulý rok jsme se někteří báli konce světa a tak jsem psal o Emanueli – což je jedno ze jmen pro Pána Ježíše, jehož narození o Vánocích slavíme. To jméno v překladu z hebrejštiny znamená Bůh s námi.

Letos Vás chci přímo pozvat do kostela. Proto jsem toto mé psaní nadepsal „Několik slov z kostela“ a ne z fary.

Nevím, snad o tom bude ještě na jiném místě, ale připravujeme pro nás všechny jistě krásný PŘEDVÁNOČNÍ KONCERT. Přijede pan profesor Václav Uhlíř, aby nám zahrál na opravené varhany a s ním Hana Medková, aby zazpívala. Koncert bude v poslední předvánoční neděli 22. 12. v 15,00 hodin. V kostele se bude trochu topit, tak nezmrzneme.

Potom na štvrtý den 24. 12. bude v 16,15 tzv. dětská půlnoční a v 24,00 klasičká půlnoční. Pak 25. a 26. budou mše sv. v 8,30. 25. v 15,00 bude setkání dětí u jesliček!

A právě o to jde. My jsme si nějak postupně zvykli, že středem Vánoc nejsou jesličky, ale stromeček. Není to narozený Boží Syn, ale jídlo, pití a dárky. Ale pak jsme na tom tak trochu, jako bychom si udělali svatbu a ženicha

s nevěstou jsme nepozvali. Svatba je o ženichovi a nevěstě. Vánoce jsou o narození Ježíše v Betlémě. První betlém zinscenoval sv. František v Assisi někdy kolem roku 1210 pro místního šlechtice v Greccio. První zmínka o vánočním ozdobeném stromečku se objevuje roku 1570 v brémské kronice a ten stával v cechovních a řemeslnických domech. Do soukromých domů se dostává až v 17. století a mimo Německo se zvyk vánočního stromku dostává až v století devatenáctém.

Asi ani nevíme, že za prvním stromkem na náměstí stojí spisovatel Rudolf Těsnohlídek. On v roce 1919 spolu s přáteli našel v zimě v lese prochládlé děvčátko. Tato událost ho zasáhla natolik, že roku 1924 nechal v Brně postavit na Náměstí svobody první vánoční stromek a pod ním uspořádal sbírku pro opuštěné děti.

My jsme asi inspirováni jak pastýři, tak třemi králi k vánoční štědrosti. Bůh nám dal svého Syna. My ho s radostí přijímáme a s touto radostí a z této radosti se snažíme dělat radost i svým blízkým. Je hezké, že se rozmáhá i širší štědrost skrze adventní koncerty a podobně.

Ať jsme o letošních Vánocích každý všem tím nejlepším darem. Buďme vděční za to, že nejsme opuštěni, pokud je vedle nás někdo o kom víme, že je sám, nenechme ho o Vánocích bez povšimnutí. Ať krásně prožijeme naši vzájemnou blízkost a tím i trochu blízkosti Boží.

Opravdu krásné, požehnané a radostné Vánoce!

Váš farář František Hofman

Vážení přátelé a občané Nového Hrádku,

každý, kdo navštíví Nový Hrádek, odnese si s sebou pěknou vzpomínku. Obnovené náměstí a vůbec celý městys ukazují na zájem vedení městyse a občanů o to, aby se zde obyvatelé i návštěvníci cítili dobře.

Vynikající historickou budovou Nového Hrádku je farní kostel. V tomto roce o pouti biskup Mons. Josef Kajnek posvětil obnovené VARHANY. Jak krásně zní hudba těchto varhan, mohli se farníci a ostatní občané přesvědčit o pouť, při koncertech i při bohoslužbách.

Vážení, dovolte mi touto cestou ještě jednou poděkovat VÁM všem, kteří jste přispěli na opravu. Bez vašich darů a příspěvků od Královéhradeckého kraje a také od městyse Nový Hrádek nebylo by to možné. Ať hudba varhan dobře slouží při bohoslužbách a dalších příležitostech. **Vám všem ZAPLAŤ PÁN BŮH.**

Na radostné svátky Narození Pana Ježíše, kdy budeme u vánočního stromku zpívat koledy a rozbalovat dárky, přeji vám a vašim nejbližším hodně zdraví, radosti a zvláště mnoho Božího požehnání.

Panu starostovi, zastupitelstvu městyse, ředitelům školy a školky, farníkům, hasičům, členům Sokola, všem občanům a přátelům Nového Hrádku hodně štěstí a všechno dobré **v novém roce 2014**

přeje P. ThLic. Jan Czarny

Adventní koncert

Nový Hrádek – kostel sv. Petra a Pavla

22. 12. 2013 v 15:00 hodin

Hana Medková - soprán

Václav Uhlíř - varhany

Varhany v kostele sv. Petra a Pavla

Jednomanuálový mechanický zásuvkový nástroj postavil králický varhanář Kašpar Welzel roku 1744. Varhany byly původně nainstalovány v Opočně, odkud je však roku 1886 převezl na Nový Hrádek Josef Vanický z Třebechovic.

Společně s ním také zhotovil nový, volně stojící hrací stůl. Z Pamětní knihy farnosti se dovídáme o velké opravě, kterou v roce 1906 provedl Josef Koblz z Lomnice nad Popelkou. Při této opravě došlo také k úpravě dispozice. V rámci této přestavby byla předělána tónová i rejstříková traktura – zromantizovaná dispozice.

Po roce 1906 se však varhany dočkaly jen malých zásahů, postupně chátraly a značně byly poškozeny červotočem.

V roce 2007 začala sbírka na opravu varhan pod heslem "Kup si svoji písťalu". Každý, kdo přispěl částkou alespoň 500 Kč, obdržel dřevěnou repliku varhanní písťaly. Tímto způsobem se vybralo téměř 300 000 Kč. Na opravu dále přispěl Královéhradecký kraj a městys Nový Hrádek. Výběrové řízení na opravu varhan vyhrála firma Ivana a Jiřího Červenky z Jakubovic u Lanškrouna.

Zrestaurování se dočkala i varhanní skříň, které provedla firma Jana Macha z Červeného Kostelce. Celoplošně byla sejmuta sekundární povrchová úprava a obnovena původní polychromie, chybějící řezby byly doplněny dořezbou včetně zlacení. Dřevěná hmota byla ošetřena proti dřevokaznému hmyzu, plísním a houbám.

Generální oprava nástroje zajistila v první řadě funkčnost i hmotnou podstatu památky v plném rozsahu. Předchozí stav díla byl poznamenán přirozenou degradací materiálů většinou i prostředím. Laicky vedené sekundární úpravy památku výrazně degradovaly. Restaurační bylo vedeno snahou dílo rehabilitovat, navrátit mu jeho původní kvalitu a představit jej v jeho původní podobě a kráse. Na jedné z malých výplní hracího stolu je pořízen zápis v tomto znění:

Z obětavosti a úcty farnosti k dědictví předků za finančního přispění městyse Nový Hrádek a s podporou Královéhradeckého kraje prošel nástroj nákladnou opravou v letech 2012 – 2013. Renovace varhanního stroje byla svěřena Ivanu Červenkovvi varhanáři z Jakubovic u Lanškrouna. Restaurační varhanní skříň provedl spolu s kolektivem Jan Mach - restaurátor z Červeného Kostelce.

Deo Gratias

Po dokončení intonace a ladění celého nástroje byla ještě provedena zvuková zkouška varhan. Na základě toho byl navíc dodatečně posílen pedál a byla provedena pedálová spojka. Dispozice varhan byla vrácena do původní barokní podoby. Celkové náklady na rekonstrukci varhan činily téměř 500 000,- Kč.

Varhany jsou nerozlučně spjaty s místem, pro které byly zhotoveny a zároveň vydávají svědectví o řemeslné zručnosti i umění našich předků. Varhany, vznešený nástroj, bez kterého si nedovedeme představit slavnostní bohoslužby, svatby, promoce a jiné důležité životní okamžiky. Velebné tóny varhan doprovázejí člověka po celý život již několik století. Kéž v jejich zvuku nacházíme klid, zbožnost, dojetí a majestát také v našem století jedenadvacátém.

Jiří Hlaváček

Přespolní běh 21. září 2013 přebor Župy Podkrkonošské - Jiráskovy

Odbor všestrannosti ve spolupráci s lyžařským oddílem Tělocvičné jednoty místního Sokola uspořádal přebor župy Podkrkonošské – Jiráskovy v Novém Hrádku již po desáté.

Po loňském vlhkém průběhu jsme ve výboru jednoty hledali místo se zázeminami alespoň pro rozhodčí. Místo u kina s tratěmi po Roubalově kopci a ve vestibulu kina šatny, záchody i závodní kancelář bylo optimální. Dokonalé zázemí chválili účastníci i vedoucí příchozích výprav. Děkujeme vedení městyse, že nás do kina pustil.

Pro vytyčení dvou základních tratí jsme využili oplocení obou plantáží vánočních stromků manželů Marešových. Stačilo napíchat pár slalomových tyčí, stuhou vyznačit místo pro diváky a závod mohl začít.

Na závod se dostavilo 102 účastníků ze sokolských jednot Dvůr Králové, Jaroměř, Náchod, Rtyň v Podkrkonoší, Úpice, Rokytník a Nový Hrádek, kteří závodili v 12 kategoriích. Nejpočetnější byly obě kategorie nejmenších do 6 let věku. Tři vítězové v jednotlivých kategoriích převzali diplomy a medaile, které věnovala župa. Ceny nashromáždil a připravil lyžařský oddíl. Děti v nejmladších kategoriích byly odměněny všechny. Operativně též přispěli sponzoři: lesní hospodářství Marešových, úřad městyse Nový Hrádek a obchodník p. Světlík. Protože přišlo, byli vítězové díky přítomnosti starosty městyse vyhlášeni v kině.

Přítomní se občerstvili zdarma připraveným čajem z prostředků Sokola a náročnější využili služeb u stánku p. Jelena.

Na přípravě a organizaci závodu se podílelo asi 15 členů Sokola Nový Hrádek. Největší díl práce odvedli hlavní pořadatelé: ředitel závodu ing. Pavel Sobotka, technické zabezpečení Jeronym Holý st., administrativu zajistila Jarmila Drašnarová a odměny vítězům připravila Martina Marešová.

Jeronym Holý st.

Proč baterie do koše nepatří?

Použité baterie, nesprávně vyhazované s běžným odpadem, vážně narušují životní prostředí. Po čase se z nich mohou uvolňovat škodlivé látky, které prosakují do půdy a spodních vod. Třídění baterií a jejich správná likvidace se proto dostávají stále více do popředí ekologických aktivit. Kovy obsažené v recyklovaných bateriích tvoří 60-80% jejich hmotnosti. Recyklací baterií se dosáhne energetických úspor na úrovni celoroční spotřeby plynu několika domácností.

U nás na Novém Hrádku máte možnost již od roku 2008 odevzdat použité baterie na mnoha různých místech – v obou prodejnách potravin, na úřadě a poslední dobou se do sběru použitých baterií zapojila i základní škola, v rámci soutěže v třídění odpadů. Ve sběru baterií se sice umísťujeme na předním místě v kraji, ale proč nebyt ještě lepší? Připravili jsme pro Vás novinku. Ve spolupráci s firmou ECOBAT jsme získali, v rámci projektu ECO CHESE, malé papírové boxy do domácností. Do nich můžete odkládat použité baterie ihned a po jeho naplnění jej přinesete na sběrné místo a vysypete obsah do většího boxu. Nemusíte baterie mít různě po zásuvkách, někdy je raději vyhodíte do koše, proč se s jednou baterií nosit, když se do koše vejde. Pro tento případ budete mít po ruce boxík, ve kterém baterie shromáždíte. Pokud máte v rodině nebo v sousedství školáka, který navštěvuje zdejší základní školu, určitě si rád sesbírané baterie od Vás převezme a odnese si je do školy, kde za ně získá body pro hodnocení do soutěže.

Papírové boxíky na baterie můžete získat na úřadu městyse.

Podrobnější informace naleznete na www.ecobat.cz, nebo www.ecocheese.cz

Poznávací zájezd do Londýna

Ve dnech od 2.10. do 6.10.2013 se uskutečnil poznávací zájezd do Londýna. Náš autobus vyjel z Nového Hrádku něco kolem 10. hodiny a do Londýna jsme po dlouhé a únavné cestě dorazili druhý den ráno, kdy také začala naše prohlídka. Procházeli jsme přes most Millenium bridge, zevnitř jsme si prohlédli královninu loď Belfast a následovně most Tower bridge. Poté jsme se kolem pár dalších „drobných“ památek přesunuli lodí po řece Temži do části Londýna, nesoucí název Greenwich, kde jsme se nechali vyfotit na nultém poledníku a obdivovali jsme nádherný výhled na Londýn před námi. Z Greenwiche nás potom autobus odvezl na místo určení, kde si nás vyzvedli příslušníci našich rodin.

Druhý den ráno, po návratu z rodin jsme opět nasedli do autobusu a z Londýna jsme si na celý den „odskočili“ do Brightonu, kde jsme strávili několik hezkých minut na kamínkové pláži pozorováním moře. Poté jsme si šli prohlédnout obří akvárium, centrum a okolí zámku. Odpoledne jsme se opět vrátili do Londýna, kde jsme navštívili Přírodovědné muzeum. Večer jsme absolvovali vyhlídkovou jízdu přes centrum Londýna a opět jsme odjeli k rodinám.

Nastal poslední den naší návštěvy v Londýně. Prošli jsme vládní třídou Whitehall, obdivovali jsme domy Parlamentu a Big Ben, poté jsme nadšeně zhlédli výměnu stráží u Buckinghamského paláce. Následovně jsme se přesunuli ke kolu London Eye a nádhernou vyhlídkovou jízdu s úchvatným výhledem z něj jsme zakončili naší prohlídku Londýna. Autobus nás odvezl do přístavu Dover, kde jsme nasedli na trajekt a odjžděli domů.

Všichni jsme si výlet moc užili a jsme rádi, že jsme využili možnosti jet do Londýna. Moc děkujeme paní Janě Hudkové, že nám to umožnila, vše zařídila a skvěle připravila.

Kateřina Marešová

S tříděním odpadů v Novém Hrádku pomáhají školáci

Nový Hrádek na Náchodsku patří k obcím, kde k třídění odpadů přistupují svědomitě. Do systému je zapojen celý městys včetně školáků i chalupářů a tak je třeba rozšiřovat sběrnou síť. Od EKO-KOMu teď Nový Hrádek získal další čtyři kontejnery.

V rámci systému EKO-KOM získal městys s přibližně 800 obyvateli dva nové kontejnery na plast a dva na čiré sklo. Právě po této komoditě byla v Novém Hrádku největší poptávka, stejně jako po kontejnerech na plast. Nárůst tohoto odpadu místní radnice zaznamenala hlavně v souvislosti s chalupáři. „U nás je o třídění odpadů dlouhodobě velký zájem. Do systému jsme zapojili i školu, kde mají soutěž v třídění. Pomáhá to nejen v množství vytríděného odpadu, ale děti si díky tomu zvykají na to, že třídít se má. A navíc k tomu vychovávají i své rodiče,“ říká starosta Zdeněk Drašnar. V obci třídí a sbírají plasty, papír, sklo, ale i nápojové kartony, železo či oblečení. „Lidé u nás k třídění přistupují zodpovědně, jsem spokojený,“ dodává starosta s tím, že v případě plastů navíc ještě odělují PET lahve od dalšího plastového odpadu.

„Nový Hrádek patří k těm obcím, kde nevybírají poplatek za obyvatele, ale za skutečně svezovaný odpad. Je to výhodné pro občany, protože jsou ekonomicky motivováni třídít, ale také pro obec, která za třídění odpadů dostává určité finanční prostředky zpět do svého rozpočtu,“ upozorňuje Jiří Zálíš, regionální manažer EKO-KOM a.s. Tato nezisková organizace provozuje celorepublikový systém, který zajišťuje třídění, recyklaci a využití odpadů. V rámci projektu „Čistá obec, čisté město, čistý kraj“ EKO-KOM buduje efektivní systém odděleného sběru využitelných složek komunálních a obalových odpadů. Realizuje také projekt, kdy obcím začleněným do systému EKO-KOM zdarma zapůjčuje sběrné nádoby na tříděný odpad.

Více informací o projektech EKO-KOM naleznete na www.cistykraj.cz a www.jaktridit.cz.

Kontakt:

Ing. Jiří Zálíš, regionální manažer EKO-KOM, a.s.

Tel.: 602 249 839, E-mail: zalis@ekokom.cz

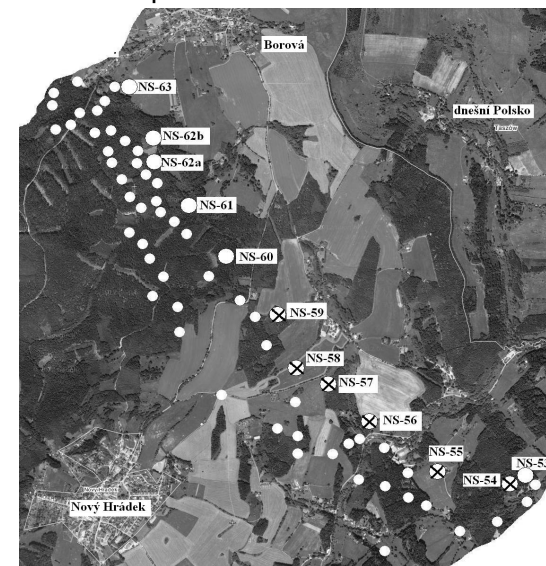
Československé opevnění na území Nového Hrádku

Brzy z jara 1936, kdy ještě tu a tam se nacházely zbytky sněhu, přišlo někde od Náchoda do Dlouhého několik asi 5 pánů s aktovkami tu a tam se zastavovali, rozdělávali papír jakoby mapy, ukazovali na různé strany a procházeli mimo cest polemi. S nimi se srazil nahodile Josef Pohl a měl odvalu zeptati se jich, co jsou zač. Odědil se od nich jeden pán a hlásil, že je to vojenská komise a on sám, že je generál Bílý vrchní velitel čsl. branné moci. Pohl dostal od něho pochvalu, že je to v pořádku. A páni ve své práci pokračovali, šli dále k Lužanům... Takto zaznamenal první informace o plánovaném opevnění p. Antonín Boš – kronikář ze Rzů.

Procházíme-li se po okolí Nového Hrádku, často narazíme na zbytky opevnění. Objekty často vnímáme se samozřejmostí, ale máme vlastně představu o rozsahu plánovaného opevnění na Novém Hrádku?

Obranná čára těžkého opevnění na Náchodsku, do něhož zapadá i Nový Hrádek, začíná vysoko nad Orlickým Záhořím v blízkosti kóty 922 m Komáří vrch a končí u obce Slavíkov mezi městy Náchod a Hronov. V tomto více jak 37 km dlouhém úseku opevnění bylo v konečné fázi projektu vytyčeno celkem 100 těžkých objektů různých typů a odolností (včetně dvou plánovaných dělostřeleckých tvrzí Skutina, Dobrošov a později přičleněné tvrze Jírova Hora).

Městys Nový Hrádek před II. světovou válkou sousedil s nacistickým Německem (dnešní Polsko). Z tohoto důvodu se tak naší obci, stejně jako jiným pohraničním oblastem, nevyhnula výstavba stálého pohraničního opevnění. Opevnění zde bylo naplánováno v jeho nejtěžší formě. Šlo o linii těžkého opevnění a o dvě

Úsek opevnění na území Nového Hrádku

linie opevnění lehkého. Délka opevnění na území Nového Hrádku je přibližně 4,2 km s hloubkou obrany cca 600 m (stálé objekty + překážky).

V současné době lze vidět v terénu tu a tam rozstřelený objekt. Na mapce je patrné, že na katastrálním území Nového Hrádku se nachází celkem 55 objektů lehkého opevnění, 6 objektů těžkého opevnění (větší tečky) a dalších 6 objektů těžkého opevnění se nestihlo postavit (větší tečky s křížkem). Jen pro představu ve 12 objektech těžkého opevnění mělo sloužit celkem 339 vojáků a v 55 objektech lehkého opevnění cca 385 vojáků.

Po obvodu těžkých objektů a v lesních průsecích mezi jednotlivými objekty mělo být zabezpečení protitankovými a protipěchotními překážkami. Tato linie se skládala z ocelových sloupků osazených do betonového prahu, z ocelových rozsocháčů (ježků) a ocelových kolíků. Vše bylo propleteno ostnatými dráty. Celková šířka překážky byla více než 8 m (dle typu). Dodnes je betonový práh v lesích místy stále patrný, avšak často je ukryt pod vrstvou nánosů. Překážky měly být navíc ostřelovány protitankovými kanóny, těžkými kulomety a v některých případech minomety.

V blízkosti Nového Hrádku měly být postaveny i dvě dělostřelecké tvrze s rozsáhlým podzemím. Na severozápadě je rozestavěna tvrz Dobrošov (postaveny 3 objekty ze 7 plánovaných) a na východě tvrz Skutina (postaveny 2 objekty z 6 plánovaných). Dělostřelecké tvrze měly obsahovat objekty s dělostřeleckou otočnou věží a dělostřelecké sruby vyzbrojené houfnicemi s ráží 100 mm. Obojí s velkým dostřelem - až 12 km. Vzdálenost mezi tvrzemi Dobrošov a Skutina je vzdušnou čarou cca 8,5 km. V případě potřeby mohly obě ostřelovat i okolí Nového Hrádku.

Výstavba opevnění se významně dotkla i Nového Hrádku. Byl nutný zábor a výkup pozemků na stavbu, do okolí objektů byl omezený pří-

*Část protitankových zábran u Nového Hrádku
(mezi N-S 60 a 61)*

Foto: www.borovaunachoda.cz

stup, prováděly se lesní průseky. S výstavbou byla spojena i další opatření jako např. znehodnocení lesních cest k hranicím (překopy, závory, zabetonované traverzy apod.), výstavba nových komunikací, výstavba kasáren v Novém Městě nad Metují a v Dobrušce pro osádky objektů atd. V době ohrožení Čsl. republiky byli vojáci ubytováni poblíž objektů v různých státcích, v sálech hospod a také v Novohrádecké sokolovně, která byla poskytnuta pro vojenské účely.

Po obsazení Čsl. republiky byly lehké objekty mimo území Sudet odstřeleny. Toto je případ Nového Hrádku, který jako jedno z mála míst nebyl až k hranicím součástí Sudet. Lehké objekty byly odstřeleny 45-60 kg trhavinou umístěnou uvnitř objektů. Ale i v okolí Nového Hrádku můžeme nalézt nepoškozené lehké objekty, které byly ponechány, neboť se nacházely v těsné blízkosti obydlí. Těžké objekty kvůli velké odolnosti nebylo možné odstřelit. Na některých byla pouze testována jejich odolnost a účinnost německých zbraní. Při těchto testech muselo obyvatelstvo opustit nebezpečný prostor.

Ve zdejších okolí je možno navštívit několik muzeí a volně přístupných objektů. Nejvýznamnější z nich jsou:

- 1) Pěchotní srub N-S 60 Soused – volně přístupný na **Novém Hrádku** (s baterkou lze prohlédnout stavebně dokončený objekt i interiér včetně spodního patra)
- 2) Tvrz Skutina u Sněžného – muzeum s návštěvou podzemí
<http://www.skutina.cz>
- 3) Tvrz Dobrošov – muzeum s návštěvou podzemí
<http://pevnost-dobrosov.kvalitne.cz/>
- 4) Kahan III u České Čermé - přestavěný pro zajištění telekomunikačního spojení složek Ministerstva vnitra v případě válečného konfliktu během studené války
<http://www.kahan3.cz>
- 5) Pěchotní srub Březinka v Bělovsi u Náchoda – muzeum
<http://www.brezinka.cz>

Miloš Vondřejc

Společenská kronika

říjen - prosinec 2013

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Šotolová Marie	73 let	Hlaváček Jiří	71 let
Novotná Lidmila	91 let	Šotolová Jana	76 let
Příbyl Jiří	76 let	Beková Marie	78 let
Štěpán Jaroslav	73 let	Heřmanová Dagmar	75 let
Kopecký Mojmír	87 let	Gulich Ladislav	74 let
Svatoň Josef	71 let	Zákravská Anna	74 let
Rybín Josef	70 let	Heřman František	79 let
Červinka Jiří	70 let	Rybínová Květoslava	70 let
Šotola Josef	71 let	Rázlová Ludmila	83 let
Drašnarová Marie	78 let	Rázl Josef	70 let
Černý Přemysl	88 let	Chárová Zdenka	73 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v našem městysi.

Noví občáci:

Magdaléna Čermáková
Barbora Kleinová

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Zlatá svatba:

Josef a Květoslava Rybínovi

Manželům přejeme hodně štěstí, zdraví, pohody a splnění všech přání.

Zemřela:

Marie Rufferová

Vzpomínáme...

Dětský bazar

Na páteční odpoledne 18. října 2013 připravily čtyři ženy z T. J. Sokol Nový Hrádek „Dětský bazar“ s podzimním a zimním oblečením, sportovními potřebami a dětskou obuví. Akce proběhla ve vestibulu místního kina. Naše sestry sokolky věnovaly hodně času při evidenci několika stovek potřebných věcí. Šlo jim to pěkně od ruky. Těšily se, že budou prospěšné všem maminkám. Kdo se přišel podívat, většinou si něco vybral tu kalhoty, lyžáky, boty na běžky nebo jen čepici. Jen je škoda, že přišlo tak málo rodičů. Možná by si na lyžařský výcvik nebo válení ve sněhu pro své děti také něco vybrali...

informaci zapsala Martinková Lidmila

Bály v nově otevřené sokolovně

Sokolský 11.1.2014

Myslivecký 25.1.2014

Hasičský 8.2.2014

Školní 22.2.2014

Frymburské ozvěny

čtvrtletní zpravodaj Městyse Nový Hrádek, Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884,
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- Stálí dopisovatelé: Anna Marková, Bc. Zdeněk Drašnar, Jarmila Drašnarová, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Jiří Hlaváček, Lidmila Martinková, Ing. Jeroným Holý, Pavel Bohadlo
- Příspěvky, prosíme, zasílejte nejlépe mailem na adresu: jirka.hla@tiscali.cz
- Nevyžádané příspěvky se nevracejí
- Tisk: Daniel Wolf, Vrchoviny, náklad: 200 výtisků. Číslo vyšlo 20.12.2013
- Příští číslo vyjde pravděpodobně v březnu 2014, uzávěrka bude 10.3.2014

LYŽAŘSKÝ AREÁL PANSKÁ STRÁŇ NOVÝ HRÁDEK

Dvě osvětlené sjezdovky dlouhé 460 a 320 metrů
Okruh pro běžkaře 500 metrů
Teleskopický vlek 320 metrů, 500 osob za hodinu
Areál je upravovaný rolbou
Odbavovací systém
Základní občerstvení v areálu, teplá jídla
v restauraci Na Kovárně
Parkování u kina, nebo na náměstí zdarma
Provozovatel: lyžařský oddíl Sokola Nový Hrádek

POHODOVÉ LYŽOVÁNÍ S KULISOU HRADU FRYMBURK

Provozní doba v sezoně 2013/2014 – režim „DOSTATEK SNĚHU“

Do Vánoc 2013	soboty, neděle, prázdniny (21.-23.12.)	9 – 16 hodin
	Štědrý den	vlek nejedí
Vánoce 2013	do 5.1.2014 každý den	9 – 17 hodin
Sezóna	soboty, neděle, svátky	9 – 17 hodin
	prázdniny (okresu Náchod 10.-16.3.)	9 – 17 hodin
	pracovní dny	15 – 18 hodin

Provozní doba – režim „NEDOSTATEK SNĚHU“

(dá se lyžovat, sjezdovky se upravují šlapáním, upravovat rolbou nelze)

Provoz vleku pro veřejnost se kryje s tréninky žactva lyžařského oddílu:

Úterky a čtvrtky	16 – 18 hodin
Soboty	9 – 12 hodin

CENY v sezoně 2013/2014

Děti do 6 let	zdarma – turniket podjedou	
Ostatní věkové kategorie	1 jízda (platnost jízdenky neomezena)	10 Kč
	6 jízd (platnost jízdenky neomezena)	40 Kč
	1 hodina (od 1. zasunutí do turniketu)	60 Kč
	2 hodiny (od 1. zasunutí do turniketu)	90 Kč
	4 hodiny (od 1. zasunutí do turniketu)	120 Kč
Celosezónní jízdenka	členové oddílu a obsluhující personál	1 000 Kč
	ostatní	2 000 Kč
Pronájem areálu		smluvně

PODROBNÉ INFORMACE

nejen o režimu provozu se aktualizují při každé změně na www.lyzovani.novy-hradek.cz,
nebo je lze získat telefonicky na čísle 776 582 103.